

မြန်မာနိုင်ငံ။ လူ့အခွင့်အရေးကာကွယ်သူ မောင်ဆောင်းခအပေါ်တရားစွဲဆိုထားခြင်းများရပ်တန့်ပေးရန်။ ကုလသမဂ္ဂလူ့အခွင့်အရေးအထူးကိုယ်စားလှယ်အသစ်မှ လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်ကို ကာကွယ်ပေးနိုင်ရေးအတွက်တောင်းဆိုခြင်း။

၂၀၂၀ ဇူလိုင်လ ၁၅ ရက်၊ ရန်ကုန်မြို့ -- အသံ (လူ့အခွင့်အရေးလှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့)၏ ပူးတွဲတည်ထောင်သူနှင့် ကဗျာဆရာတစ်ဦးဖြစ်သူ မောင်ဆောင်းခအပေါ် ရခိုင်နှင့်ချင်းပြည်နယ်များတွင် အင်တာနက်ကန့်သတ်မှုများ ရုပ်သိမ်းပေးရေးအတွက် အစိုးရအား တွန်းအားပေးခြင်းနှင့်ပတ်သတ်ပြီး တရားစွဲဆိုထားခြင်းများကို မြန်မာအစိုးရမှ ချက်ချင်းအမှုပိတ်သိမ်းပေးသင့်သည်ဟု ဖော်တီဖိုင်းရိုက်မှ ဆိုသည်။ ကျောက်တံတားမြို့နယ် တရားရုံးတွင် ပထမရုံးချိန်းကို ဇူလိုင်လ ၇ ရက် နှင့် ဒုတိယရုံးချိန်းကို ဇူလိုင်လ ၁၄ ရက်နေ့တို့တွင်ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ဂျနီဗာမြို့တွင်မနေ့ကပြုလုပ်ခဲ့သည့် ၄၄ကြိမ်မြောက် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂလူ့အခွင့်အရေးကောင်စီ အစည်းအဝေးတွင် ယူအန်လူ့အခွင့်အရေးအထူးကိုယ်စားလှယ်အသစ် ဖြစ်သည့် သောမက်(စ်)အန်ဒရူးက နိုဝင်ဘာလ ၈ရက်နေ့တွင်ကျင်းပမည့် ရွေးကောက်ပွဲ နီးကပ်လာသည့်အချိန်တွင် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့် တဖြည်းဖြည်း နည်းပါးလာနေသည်နှင့် ပတ်သတ်၍ စိုးရိမ်ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့သည်။ အထူးကိုယ်စားလှယ်အနေနှင့် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်၊ စုရုံးခွင့်များကို ထိခိုက်စေသည့် တရားဥပဒေများကို ပြင်ဆင်ရန် တိုက်တွန်းခဲ့သည်။

မောင်ဆောင်းခမှ "အစိုးရကပဋိပက္ခဖြစ်နေတဲ့ရခိုင်နဲ့ ချင်းပြည်နယ်တွေမှာ အင်တာနက်ကို ဖြတ်တောက်ခဲ့တယ်။ ပြီးတော့အင်တာနက်ပြန်လည်ဖွင့်ပေးဖို့တောင်းဆိုတဲ့ လူ့အခွင့်အရေး လှုပ်ရှားသူတွေကိုလည်း ဆက်လက်ပြီးတော့ တရားစွဲဆိုမှုတွေပြုလုပ်နေတယ် ဆိုတာ လူ့အခွင့်အရေးကို နှစ်ကြိမ်နှစ်ခါ ချိုးဖောက်နေခြင်းဖြစ်ပါတယ်" ဟုဖော်တီဖိုင်းရိုက်သို့ ဖုန်းမှ တစ်ဆင့်ပြောခဲ့သည်။

ကျောက်တံတားမြို့နယ်တရားစီရင်ရေးရုံးမှ မောင်ဆောင်းခ (အသက် ၂၇ နှစ်) ကို ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခွင့်နှင့်စီတန်းလှည့်လည်ခွင့် (ငြိမ်းစုစည်း) ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉ ကိုချိုးဖောက်သည့် အစိုးရအားကြိုတင်အသိပေးခြင်းမပြုပဲ ဆန္ဒထုတ်ဖော်ပွဲပြုလုပ်ခြင်းနှင့် ပတ်သတ်ပြီး၊ ပဏာမစွဲချက်တင်ကာ ပထမအကြိမ်ရုံးချိန်းကို ဇူလိုင်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

တရားစွဲဆိုမှုတွင် ထောင်ဒဏ် ၃ လ ပြစ်ဒဏ် (သို့မဟုတ်) မြန်မာငွေကျပ်သုံးသောင်း (ဒေါ်လာ၂၀) ဒဏ်ကြေးကို တစ်ခုခုဖြစ်စေ၊ နှစ်ခုလုံးဖြစ်စေ ကျခံရန်ပါရှိသည်။ တရားစီရင်မှုတွင် တရားလိုမှ တရားလိုပြသက်သေ ခြောက်ဦးကို တရားရုံးသို့ တင်သွင်းခဲ့သည်။ ဒုတိယအကြိမ် ရုံးချိန်းကို ဇူလိုင်လ ၁၄ရက်နေ့တွင် ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး တရားလိုပြသက်သေ ရဲမှူး ဦးမျိုးသက်မှ မောင်ဆောင်းခသည် ဆန္ဒထုတ်ဖော်ပြသပွဲကို စီစဉ်ခဲ့ပြီး ပိတ်စကိုချိတ်ဆွဲ ဆန္ဒပြခြင်းကို တစ်ခြားသူများနှင့်အတူ ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟုစွပ်စွဲထွက်ဆိုခဲ့သည်။ အမှုစစ်ဆေးခြင်းကို ဇူလိုင်လ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ဆက်လက်ပြုလုပ်မည်ဖြစ်သည်။

အင်တာနက်ဖြတ်တောက်ခံထားရခြင်း တစ်နှစ်ပြည့်သည့် ဇူလိုင်လ ၂၁ရက်နေ့တွင် တက်ကြွလှုပ်ရှားသူများမှ ရန်ကုန်မြို့ထဲရှိ ဆူးလေးလူကူးတံတားပေါ်တွင် "စစ်ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်နေတာတွေ၊ လူသတ်နေတာတွေကိုမသိစေချင်လို့အင်တာနက်ဖြတ်ထားတာလား"ဟူ၍ မြန်မာဘာသာဖြင့် ရေးသားထားသည့် ပိတ်စကိုချိတ်ဆွဲခဲ့သည်။ ပိတ်စပါအရေးအသားကို အကိုးအကားပြုပြီး ကျောက်တံတားမြို့နယ် ရဲမှူး ဦးမျိုးသက်မှ ငြိမ်းစုစည်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၉ ဖောက်ဖျက်မှုဖြင့် မောင်ဆောင်းခကို တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဖော်တီဖိုင်းရိုက်၏ မြင်တွေ့မှုအရ တရားစွဲဆိုမှုတွင် အဆိုပါပိတ်စကိုချိတ်ဆွဲခဲ့သည့် အခြားသောသူလေးယောက်လည်းပါဝင်သော်လည်း မောင်ဆောင်းခ တစ်ယောက်သာ ခေါ်ယူစစ်ဆေးမှုခံရခြင်းဖြစ်သည်။

ကျောက်တံတားမြို့နယ် ရဲအရာရှိမှ မောင်ဆောင်းခကို ဇူလိုင်လ ၃ရက်နေ့တွင် ဖမ်းဆီးခဲ့ပြီး၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ် တရားရုံးသို့ခေါ်ဆောင်ခဲ့သည်။ ထိုမှတစ်ဆင့်မောင်ဆောင်းခအား အာမခံဖြင့် ပြန်လည် လွှတ်ပေးခဲ့သည်။

ဖော်တီဖိုင်းရိုက်၏ အမှုဆောင်အရာရှိချုပ် မက်သရူးစမစ်က "အစိုးရရဲ့ပေါ်လစီတွေကို ဝေဖန်ခြင်းဟာ လူ့အခွင့်အရေးဥပဒေက ကာကွယ်ထားပေးတဲ့လုပ်ရပ်ဖြစ်ပါတယ်"ဟုပြောသည်။ "အင်တာနက်ပိတ်ပင်ထားတယ်ဆိုတာ တရားမျှတမှုလုံးဝမရှိပါဘူး။ အစိုးရက ဒီကိစ္စကိုရော၊ အလားတူ ကိစ္စရပ်တွေကိုပါ ချက်ချင်းရပ်တန့်သင့်ပြီး ငြိမ်းချမ်းစွာ စုဝေးဆန္ဒထုတ်ဖော်ခွင့် ဥပဒေကို ပြင်ဆင်ပေးသင့်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် လာမယ့် နိုဝင်ဘာရွေးကောက်ပွဲမတိုင်ခင်မှာ အင်တာနက်ပိတ်ဆို့ထားတာတွေကို ဖယ်ရှားပေးသင့်ပါတယ် " ဟုပြောသည်။

မြန်မာအာဏာပိုင်များမှ ရခိုင်နှင့်ချင်းပြည်နယ်တို့တွင် အင်တာနက်ဖြတ်တောက်မှုနှင့်ပတ်သတ်ပြီး ဆန္ဒပြထုတ်ဖော်သည့်အခြားသောလူ့အခွင့်အရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်သူများကိုလည်း ယခုအပတ်များအတောအတွင်းတွင် တရားစွဲဆိုမှုများပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ဇွန်လ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ရမ်ဗြဲမြို့နယ် ရဲအရာရှိ ဦးဇော်ဝင်းမှ ရမ်ဗြဲမြို့နယ်လူငယ်ကွန်ရက်မှ လူငယ်ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သူ ကိုမျိုးမင်းထွန်းကို မြန်မာအစိုးရမှ အင်တာနက်ပိတ်ဆို့မှုများကို ရုပ်သိမ်းပေးရေးဆန္ဒပြပွဲကို အာဏာပိုင်များအား ကြိုတင်အသိပေးအကြောင်းကြားခြင်း မပြုပဲဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့်ပတ်သတ်၍ တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ ရဲအရာရှိများမှ ကိုမျိုးမင်းထွန်းကို ဇွန်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ၎င်း၏နေအိမ်မှ ရဲစခန်းသို့ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်သွားခဲ့သည်။ ထိုနေ့တွင်ပင် ရမ်ဗြဲမြို့နယ်တရားရုံးမှ ကိုမျိုးမင်းထွန်းကို ငြိမ်းစုစည်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၉ ဖောက်ဖျက်မှုဖြင့် တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ ဇွန်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် သူသည် တရားရုံးတွင် အပြစ်ဝန်ခံခဲ့ပြီး တရားရုံးမှ ထောင်ဒဏ် ၁၅ ရက် (သို့မဟုတ်) ဒဏ်ငွေ နှစ်သောင်းကျပ် (၁၃.၈ ဒေါ်လာ)ကို ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခဲ့ရာ ကိုမျိုးမင်းထွန်းမှ ဒဏ်ငွေဆောင်ခဲ့သည်။

ဇွန်လ ၂၁ရက်နေ့တွင် ကျောက်ဖြူမြို့နယ်၊ ရဲအရာရှိမှ ရခိုင် (Arakan) အမျိုးသားပါတီ လူငယ်ရေးရာကော်မတီနှင့် ကော်ရယ်ချိုင်း နယူးဂျန်နုရေးရှင်း လူငယ်အဖွဲ့တို့တွင်ပါဝင်သည့် ရခိုင် (Arakan) လူမျိုး လူ့အခွင့်အရေးကာကွယ်သူ ကိုမင်းဇာအောင် ၃၂ နှစ် နှင့် ကိုနေစိုးခိုင် ၃၁ နှစ်တို့ကို ဆိုရှယ်မီဒီယာပေါ်တွင် "အင်တာနက်ပိတ်ဆို့မှုရပ်" စာသားပါတီရှုပ်ကို ဝတ်ဆင်ထားသည့် ဓါတ်ပုံများတင်သည့်အကြောင်းအရာနှင့်ပတ်သတ်၍တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ ဇွန်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ကျောက်ဖြူမြို့နယ်ရဲရုံးမှ ကိုမင်းဇာအောင်နှင့်ကိုနေစိုးခိုင်တို့ကိုအာမခံဖြင့်လွှတ်ပေးခဲ့သည်။ ဇူလိုင်လ ၆ရက်နေ့တွင် နှစ်ဦးစလုံးကိုတရားရုံးမှဆင့်ခေါ်ခဲ့ပြီးနှစ်ဦးစလုံးမှာခရီးထွက်နေသောကြောင့် တရားရုံးတက်ရန်ပျက်ကွက်ခဲ့သည်။ ဇူလိုင်လ ၁၁ရက်နေ့ ခရီးမှပြန်ရောက်ချိန်တွင် ကျောက်ဖြူမြို့နယ် ရဲအရာရှိများမှ တရားရုံးတက်ရန်ပျက်ကွက်မှုစွပ်စွဲချက်ဖြင့် ကိုမင်းဇာအောင်အားဖမ်းဆီးခဲ့သည်။ တရားစွဲဆိုမှုကို ရှေ့နေတစ်ဦးဖြင့် ခုခံချေပပြီးသည့်အချိန်တွင် ရဲအရာရှိများမှ သူ့ကိုပြန်လွှတ်ပေးခဲ့သည်။ ကျောက်ဖြူမြို့နယ်တရားရုံးမှ ပထမအကြိမ် တရားကြားနာမှုရုံးချိန်းကို ဇူလိုင်လ ၁၃ရက်နေ့တွင် ပြုလုပ်ခဲ့ပြီးတရားရုံးမှ အာမခံဖြင့် လွှတ်ပေးကာ နောက်ထပ်ရုံးချိန်းတစ်ခုကို ဇူလိုင်လ ၂၁ရက်နေ့တွင် ပြုလုပ်ရန်သတ်မှတ်ခဲ့သည်။

ဖက်ဒရယ်မြန်မာနိုင်ငံတွင် နိုင်ငံရေးအရလွတ်လပ်ခွင့်နှင့် လူမျိုးစု အခွင့်အရေးများအတွက် တိုက်နေသည့် နိုင်ငံတပ်မဟုတ်သော ရခိုင်တပ်တော်(အေအေ)နှင့် မြန်မာစစ်တပ်တို့အကြား လက်နက်ကိုင်တိုက်ပွဲများဖြစ်ပွားနေသည့် ရခိုင်နှင့်ချင်းပြည်နယ်ရှိ မြို့နယ်ကိုးခုတွင် မိုဘိုင်းအင်တာနက်ဆက်သွယ်မှုများကို ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၁ ရက်နေ့မှစတင်၍ ကန့်သတ်မှုများပြုလုပ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလတွင် ယူအန်၏မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ အချက်အလက်ရှာဖွေရေးကော်မရှင်မှ အာရကန်စစ်တပ်သည်လည်းအတင်းအကြပ်ခိုင်းစေခြင်း၊ အာဏာရှင်ဆန်သောနည်းဖြင့် လွတ်လပ်ခွင့်များကိုပိတ်ပင်တားဆီးခြင်း၊ ခြိမ်းခြောက်ခြင်းနှင့်ခိုးယူခြင်းများအပါအဝင်ဖြစ်သည့် နှိပ်စက်မှုများအတွက်တာဝန်ရှိသည်ဟု အစီရင်ခံစာတွင်ဖော်ပြထားသည်။

ဇူလိုင်လ ၈ရက်နေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်မှ ဦးဆောင်သောမြန်မာနိုင်ငံနိုင်ငံ ခြားရေးဝန်ကြီးရုံးမှ အင်တာနက် ယာယီဖြတ်တောက်မှုအပေါ် ရှင်းလင်းပြောကြားသည့်သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တစ်ခုကို ဖေ့ဘွတ်စာမျက်နှာပေါ်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည်။ အဆိုပါထုတ်ပြန်ချက်တွင်"မိုဘိုင်းအင်တာနက် နည်းပညာများကို တလွဲအသုံးချ၍ အေအေသောင်းကျန်းသူများက လက်လုပ်မိုင်းနှင့် အဝေးထိန်း မြေမြှုပ်မိုင်းများဖောက်ခွဲခြင်း၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအကြားအမုန်းတရားများ လှုံ့ဆော်ခြင်း၊ အစိုးရဝန်ထမ်းများအား တိုက်ခိုက်မှု၊ ပြန်ပေးဆွဲမှုများကို စနစ်တကျ လုပ်ဆောင်ခြင်းများရှိနေသဖြင့် အဆိုပါလုပ်ရပ်များမှကာကွယ်တားဆီးနိုင်ရန်အတွက်အင်တာနက်ကို ယာယီဖြတ်တောက်ရခြင်းဖြစ်သည် " ဟုရေးသားထားသည်။

၂၀၁၉ခုနှစ် နှစ်စပိုင်းမှစတင်ကာတိုက်ပွဲပြင်းထန်လာသည်နှင့်အမျှ ပဋိပက္ခဒဏ်ခံ ရခိုင်နှင့်ချင်းပြည်နယ်ရှိ ပြည်သူထောင်ပေါင်းများစွာသည်နေရပ်စွန့်ခွာထွက်ပြေးနေခဲ့ရသည်။ ရခိုင် (Arakan) သတင်းထုတ်ပြန်ရေးစင်တာ၊ လူ့အခွင့်အရေးစောင့်ကြည့်ရေးအဖွဲ့မှ ၂၀၁၉ ဇန်နဝါရီလ မှ မေလ ၂၀၂၀ ခုနှစ်အတွင်းတွင် မြန်မာစစ်တပ်မှ အရပ်သား ၂၇၁ ယောက်သေဆုံးစေခဲ့ခြင်း၊ ၅၃၅ ယောက် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရစေခြင်း၊ ၅၅၆ ယောက်ကိုကျပ်နန်းဖမ်းဆီးခြင်း၊ အယောက် ၁၂၀ ပျောက်ဆုံးစေခဲ့ခြင်းတို့ကိုပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟု အစီရင်ခံခဲ့သည်။ ဇွန်လ ၂၈ ရက်နေ့အထိ မြန်မာစစ်တပ်နှင့် အေအေ တို့အကြားဖြစ်ပွားသည့် ပဋိပက္ခကြောင့် ရခိုင်လူမျိုး (အာရကန်နီ(စ်)လူမျိုး)နှင့် ချင်းလူမျိုး စုစုပေါင်း ၇၇၀၀၀ ကျော် နေရပ်စွန့်ခွာခဲ့ရသည်။ ထို အရေအတွက်များသည် အပတ်စဉ် တိုးလာနေပြီး

မြန်မာအစိုးရမှလွန်ခဲ့သောရှစ်နှစ်အတွင်းရခိုင်ပြည်နယ်၊ မြို့နယ်၅ခုရှိ စစ်ဘေးရှောင်ထိန်းသိမ်းရေး စခန်းများတွင် ထားရှိသည့် နေရပ်စွန့်ခွာ ရိုဟင်ဂျာလူမျိုး ၁၃၀၀၀ ခန့် နှင့် ထပ်ပေါင်း တိုးလာခြင်းဖြစ်သည်။

ကုလသမဂ္ဂ လူ့အခွင့်အရေးအထူးကိုယ်စားလှယ် အန်ဒရူးသည် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခများရပ်စဲရေးအတွက် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ်မှ တောင်းဆိုထားခြင်းကို မြန်မာအစိုးရမှ အလေးအနက်ထားရန်တိုက်တွန်းခဲ့သည်။ ၎င်းမှ "စစ်ပွဲနောက်ဆက်တွဲဆိုးကျိုးများသည် ရခိုင်ပြည်နယ်အတွက် အင်မတန်ဝန်ပိစေသော ခက်ခဲမှုများကိုဖြစ်စေ၊ တိုးပွားလာစေပြီး အရပ်သားထိခိုက်မှုများနှင့် စစ်ဘေးရှောင်ပြေးရသူများ အရေအတွက်ကိုတိုးပွားလာစေသည်"ဟု လူ့အခွင့်အရေးကောင်စီကိုပြောသည်။

မတ်လ ၂၆ ရက်နေ့၊ ၂၀၂၀ ခုနှစ်တွင် ဖောတီဖိုင်းရိုက်မှ ကိုဗစ်-၁၉ ရောဂါကပ်ဘေးကို ကာကွယ်ရန်အတွက်ရခိုင်နှင့်ချင်းပြည်နယ်များတွင်အင်တာနက်ကန့်သတ်မှုများအား ချက်ချင်းရုပ်သိမ်းပေးရန် မြန်မာအစိုးရကိုတောင်းဆိုခဲ့သည်။ ၂၀၂၀ ခုနှစ်၊မေလ တွင် မြန်မာအစိုးရမှ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ မောင်းတောမြို့နယ်ရှိ အင်တာနက်ဝန်ဆောင်မှုများကို ပြန်လည်ခွင့်ပြုပေးခဲ့သည်။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေးဥပဒေနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ဥပဒေအရ လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်နှင့် လွတ်လပ်စွာစုရုံးခွင့်တို့ကိုအကာအကွယ်ပေးထားသည်။ မြန်မာနိုင်ငံမှ လက်မှတ်ထိုးကတိပြုထားသည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလူ့အခွင့်အရေးကြေငြာစာတမ်း အပိုဒ်၁၉နှင့် အပိုဒ် ၂၀(၁) အရလွတ်လပ်စွာထင်မြင်ခွင့်၊ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်နှင့် ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေး၊ စုရုံးခွင့် အခွင့်အရေးအသီးသီးတို့ကို ကာကွယ်ထားသည်။ အဆိုပါအခွင့်အရေးများကို နိုင်ငံတကာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းဥပဒေများအရ နိုင်ငံများအနေနှင့် လက်ခံကျင့်သုံးရမည့် အခြေခံအခွင့်အရေးများအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုထားသည်။ မြန်မာနိုင်ငံဥပဒေ၊ မြန်မာနိုင်ငံ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၅၄(ခ) အရ " မိမိ၏ယုံကြည်ချက်၊ထင်မြင်ယူဆချက်များကို လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်၊ ရေးသားထုတ်ဝေခွင့်"နှင့်"လက်နက်မပါပဲ ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခွင့်၊ စီတန်းလှည့်လည်ခွင့် " တို့ကိုခွင့်ပြုထားသည်။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေးဥပဒေအရ လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်နှင့် ငြိမ်းချမ်းစွာ စီတန်းလှည့်လည်ခွင့် အခွင့်အရေးတို့ကို ဥပဒေအရခွင့်ပြုပြီး တရားဘောင်ဝင်သော

ရည်ရွယ်ချက်တစ်ခု ပြည့်မြောက်ရန် လိုအပ်မှုရှိသလောက်သာလျှင်ကန့်သတ်ခွင့်ရမည်ဖြစ်သည်။ သို့သော်ကုလသမဂ္ဂ၏ ငြိမ်းချမ်းစွာ စုဝေးစီတန်းခြင်းဆိုင်ရာအထူးကိုယ်စားလှယ်ဟောင်းဖြစ်သူ မိုင်နာကိုင်၏ မှတ်ချက်မှာ "လွတ်လပ်ခွင့်ကိုသာ စည်းကမ်းအနေနဲ့သတ်မှတ်ရမှာဖြစ်တယ်။ လွတ်လပ်ခွင့်ကန့်သတ်တယ်ဆိုတာက ချွင်းချက်အနေနဲ့ပဲရှိသင့်တယ် "

ထို့အပြင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ငြိမ်းချမ်းစွာ စုရုံးစည်းဝေးခွင့်ဥပဒေကျင့်သုံးရာတွင် လိုအပ်ချက်ဖြစ်သည့် အာဏာပိုင်များအားကြိုတင်အသိပေးအကြောင်းကြားရန်၊ မဟုတ်ပါက တရားစွဲဆိုမှုကို ရင်ဆိုင်ရန်ဟူသော အချက်သည် နိုင်ငံတကာဥပဒေစံချိန်စံညွှန်းများနှင့်ကိုက်ညီမှုမရှိပါ။ ယူအန်လူ့အခွင့်အရေးကော်မတီမှ ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခြင်းအတွက် ထောင်ဒဏ်ပေးခြင်းနှင့် ဒဏ်ငွေ ကျခံစေခြင်းတို့အပါအဝင် ပြစ်ချက်တင် တရားစွဲဆိုခြင်းများပြုလုပ်ခြင်းသည် လူ့အခွင့်အရေးဥပဒေနှင့် ကိုက်ညီမှုမရှိကြောင်း အတည်ပြုပြီးဖြစ်သည်။

၂၀၂၀ ခုနှစ်၊ ဧပြီလတွင်အသံနှင့် ဖော်တီဖိုင်းရိုက်တို့ပူးပေါင်း၍ "ကျွန်ုပ်တို့၏အိမ်မက်သည် ကျောင်းသားများ အားလုံးအတွက်ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၊ မန္တလေးမြို့ရှိ ကျောင်းသားများ၏အခွင့်အရေးများအားချိုးဖောက်ခြင်း" အမည်ရှိ ပူးတွဲအစီရင်ခံစာတစ်ခု ကိုထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ထိုအစီရင်ခံစာတွင် ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခွင့် ဥပဒေအောက်တွင် လွတ်လပ်စွာ ဆန္ဒထုတ်ဖော်ခွင့်နှင့် လွတ်လပ်စွာစုဝေးခွင့် အခွင့်အရေးများကို ချိုးဖောက်မှုများနှင့်ပတ်သတ်၍ မှတ်တမ်းများတင်ထားပါသည်။

“အင်တာနက်ပိတ်ဆို့ထားမှုတွေဟာ မှားယွင်းတဲ့လုပ်ရပ်ဖြစ်ပြီး ချက်ချင်းအဆုံးသတ်သင့်ပါတယ်။ တက်ကြွ လှုပ်ရှားသူတွေမှာ အင်တာနက်ကန့်သတ်မှုတွေကို ရပ်တန့်ဖို့ တောင်းဆိုနိုင်တဲ့အခွင့်အရေးရှိတယ်။ ပြီးတော့ သူတို့တောင်းဆိုတဲ့ပြောင်းလဲမှုတွေကို အလေးအနက် ထားသင့်တယ်” ဟု မက်သရူးစမစ်က ပြောသည်။

ပိုမိုသိနိုင်ရန် အောက်ပါသူတို့ထံဆက်သွယ်နိုင်ပါသည်။

နစ်ကီဒိုင်းမွန်း၊ မြန်မာနိုင်ငံလူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူ (ဖော်တီဖိုင်းရိုက်)
+95 0 99 7568 3114 (မြန်မာ) (မြန်မာဘာသာ၊ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ)
အီးမေးလ်။ Nickey.Diamond@FortifyRights.org

တွစ်တာ။ @NickeyMdy, @FortifyRights

မက်သရူးစမစ်၊ အမှုဆောင်အရာရှိချုပ်၊ ဖော်တီဖိုင်ရိုက်

+66 85 028 0044 (ယိုးဒယား WhatsApp)

+1 202 503 8032 ယူအက်(စ)

အီးမေးလ်။ Matthew.Smith@FortifyRights.org

တွစ်တာ။ @MatthewFSmith, @FortifyRights